

Fremsat den 22. januar 2021 af Sikandar Siddique (UFG), Uffe Elbæk (UFG) og Susanne Zimmer (UFG)

Forslag til folketingsbeslutning

om ret til ambulantly behandling for voldsudsatte og deres børn

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketingsår at fremsætte lovforslag, som sikrer ret til ambulantly behandling for voksne og deres eventuelle medfølgende børn, som har været udsat for vold, trusler om vold eller en tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en opdateret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 121, folketingsåret 2019-20. Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2019-20, tillæg A, B 121 som fremsat.

Det skønnes, at ca. 38.000 kvinder og ca. 19.000 mænd udsættes for fysisk vold af deres partner årligt (»Vold og seksuelle krænkelser«, Statens Institut for Folkesundhed, 2018, side 8), mens psykisk vold er mere end dobbelt så udbredt. Det sker nemlig for 4 ud af 100 kvinder og 1 ud af 100 mænd (»Psykisk partnervold – en kvantitativ kortlægning«, VIVE, 2018, side 6). Vold i hjemmet har konsekvenser for hele familien. Det anslås i en rapport fra 2016, at hvert 6. barn oplever vold i hjemmet, og at hvert 12. barn er udsat for psykisk vold fra forældre (»Vold og seksuelle overgreb mod børn og unge i Danmark 2016«, SFI, 2016, side 247). Ca. 2.000 af de voldsramte kvinder modtager årligt hjælp via ophold på et krisecenter. I 2018 medfulgte der i gennemsnit cirka ét barn pr. voksen ved disse ophold (»Årsstatistik 2018 – Kvinder og børn på krisecenter«, Socialstyrelsen, 2019, side 2).

Som den forrige regering anerkendte med »Handlingsplan til bekæmpelse af psykisk og fysisk vold i nære relationer – Udenrigsministeriet 2019-2022«, Ligestillingsministeriet, 2019, er hjælpen, der gives via krisecentrene, ikke nok: »Der er brug for at brede viften af tilbud ud, så dem, for hvem det ikke er den bedste løsning at flytte på krisecenter, også kan få hjælp«. Derfor er det afgørende at supplere retten til midlertidigt ophold med ret til ambulante behandling for voldsudsatte i Danmark og deres børn.

Lange ventelister

De ambulante tilbud, der i dag findes, er finansieret midlertidigt af et kludetæppe af private og offentlige finansieringskilder, og den ambulante hjælp er delvis afhængig af den geografiske placering af udbyderne af behandlingen. Dertil melder udbyderne om lange ventelister på 3-5 måneder hos Mødrehjælpen og hos krisecentrene (»Debat: Indsatsen mod partnerdrab står stille«, Politiken, den 13. september 2019). Der er derfor antageligvis en meget stor gruppe, vi i dag ikke hjælper. Det har alvorlige konsekvenser for voldsudsatte voksne og børn. Antallet af voldsudsatte har ligget nogenlunde fast de seneste år. Det viser med al tydelighed, at de eksisterende indsatser ikke er nok til at løse problemet. Så længe vi fra politisk hold stiller os tilfredse med lappeløsninger, får volden lov til at fortsætte i alt for mange danske hjem.

Årlige behandlingsmål

I implementeringen af retten til ambulante behandling ønskes et årligt behandlingsmål på 3.000 voldsramte personer og deres medfølgende børn. Målet foreslås indfaset over to år, så der i det første år hjælpes 1.500 voldsudsatte med medfølgende børn, hvorefter der sker fuld indfasning, hvor der hjælpes 3.000. Brugen og efterspørgslen af de ambulante tilbud foreslås opgjort på årsbasis i Socialstyrelsens årsstati-

stik, der udkommer hvert andet år. Behandlingsmålet skal samtidig justeres hver andet år på baggrund af behovet for hjælp. Det forventes, at ambulante tilbud til årligt 3.000 personer og medfølgende børn vil lette efterspørgslen på kvindekrisecentre, der i dag afviser op mod 3.000 henvendelser årligt på grund af pladmangel (»Årsstatistik 2018 – Kvinder og børn på krisecenter«, Socialstyrelsen, 2019). De ambulante tilbud vil også nå ud til de mange tusinder af kvinder, der i dag ingen hjælp modtager til at komme væk fra volden med deres børn. De får dermed muligheden for et (familie-)liv uden vold og aflastes, og de psykiske men, vold kan medføre, afhjælpes.

Målrettede tilbud

Retten til hjælp skal kunne udmøntes i differentierede former for hjælp baseret på de voldsudsattes behov. De har alle brug for specialiseret socialfaglig rådgivning. Nogle har yderligere brug for forløb i gruppeterapi, og andre har brug for terapeutiske forløb med en psykolog for at træde væk fra volden og lægge den bag sig. Med henblik på børnenes tarv og fremtidige familiedannelsesmønstre er bearbejdelse og forebyggelse via terapi og samtalegrupper essentielt for at afhjælpe risikoen for bl.a. posttraumatisk stress og på længere sigt for at sikre et efterfølgende stabilt familiedannelsesmønster i deres voksenliv uden sociale roller som enten volds ofre eller voldsudøvere (»Ud af familiens vold. Debat om indsatsen mod vold i nære relationer«, LOKK - Landsorganisation af Kvindekrisecentre, 2011). Retten til ambulante tilbud foreslås at tage højde for og understøtte muligheden for forskellige tilbud, der målretter sig forskellige gruppers behov, og rådgivningstilbuddene bør afspejle en voldsfaglig viden, som adresserer voldens dynamik og kønsaspekt.

Behandlingstilbuddene til voldsudsatte skal rumme voksne og børn af alle køn og i alle landsdele. Den tilsynsførende myndighed skal derfor sikre, at kapaciteten i tilbuddene modsvarer efterspørgslen i forhold til geografi og målgrupper, herunder tage hensyn til, at kvinder langt oftere end mænd er udsat for grov partnervold, og den geografiske overrepræsentation i hovedstadsområdet.

Optagelse i de ambulante tilbud skal kunne ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder. Tilbuddet alene har visitationsretten. Det foreslås, at behandlingstilbuddene akkrediteres eller godkendes af relevant myndighed, ligesom der skal føres tilsyn med tilbuddene. Væsentlige kriterier for godkendelse af tilbuddene er volds-specifikke fagkompetencer og spredning mellem tilbuddene i forhold til målgruppe (køn, familietype, særlige kulturelle forhold m.v.), geografi og forløbstype. Kriterierne skal sikre, at behandlingstilbuddene er af høj faglig kvalitet, og at de tilsammen imødekommer behovene blandt voldsudsatte voksne og børn bredt set.

Forslagsstillerne (Frie Grønne) mener, at retten til ambulante behandling skal skrives ind i serviceloven som en selvstændig paragraf.

Finansiering

Det foreslås, at der årligt afsættes 150 mio. kr. til initiativet. Det vurderes at være tilstrækkeligt for at opnå behandlingsmålet på årligt 3.000 personer med medfølgende børn. Det er af stor betydning at sikre tryghed i finansiering, så behandlinger og forløb ikke afbrydes på grund af

manglende bevillinger. Derfor foreslår forslagsstillerne (Frie Grønne), at finansieringen af de ambulante behandlinger udgør en fast årlig bevilling på finansloven gældende fra 2022. Forslagsstillerne (Frie Grønne) er åbne for at diskutere andre finansieringsforslag.

Skriftlig fremsættelse

Sikandar Siddique (UFG):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

*Forslag til folketingsbeslutning om ret til ambulat
behandling for voldsudsatte og deres børn.*

(Beslutningsforslag nr. B 123)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.